

Az utcára vonulás nem az orvosok stílusa

| SZALAI LAURA | FOTÓ: FICSOR MÁRTON

„A következő másfél-két hónapban dől el, hogy milyen eszközökhöz folyamodunk” – mondja lapunknak adott interjújában a Magyar Orvosi Kamara elnöke. Éger Istvánnal a testület követeléseiről, a paraszolvencia örök kérdéséről, valamint a kamara és a politika viszonyáról beszélgettünk.

Miért ment el a kötcei piknikre?

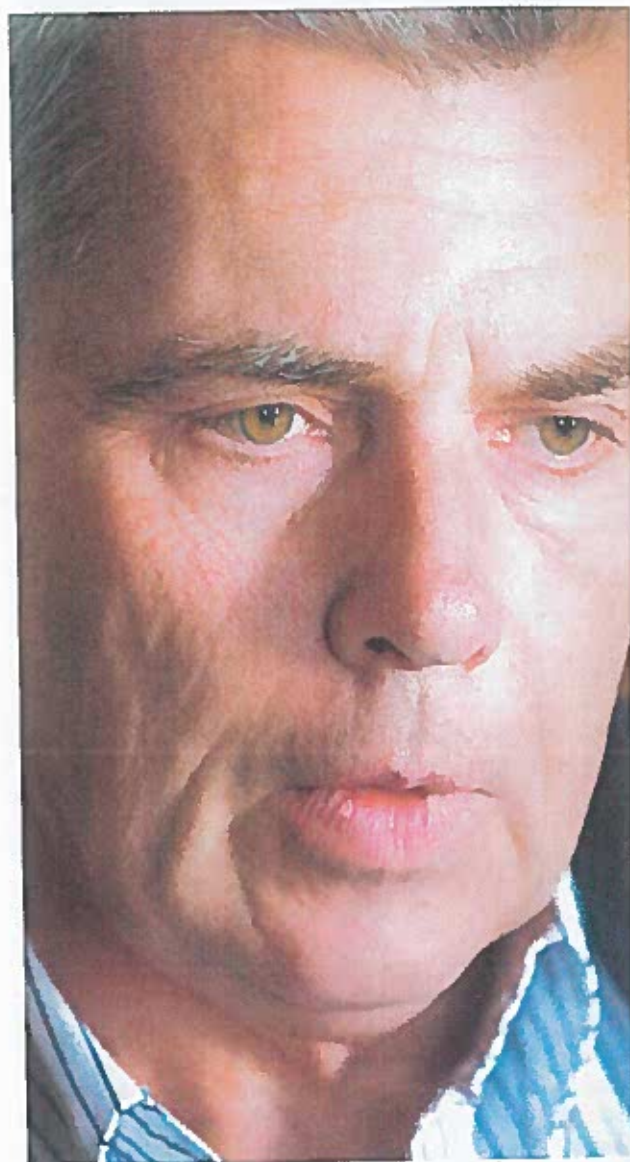
Nem új keletű a részvételem, jó néhány alkalommal jelen voltam már a találkozón. Minden évben meghívnak vagy tizenöt esztendeje. Szokás engem politizálással vádolni, ezt azonban a kamara feltétlen és szükségszerű függetlensége okán is határozottan vissza kell hogy utasítsam.

Azért a rendezvényt nehéz lenne nem fideszesnek titulálni. Semmilyen pártnak nem voltam, nem vagyok és nem is leszek tagja. Az viszont sosem volt titok, hogy polgári beállítottsá-

„2010-ben elindultunk a mélygarázs mínusz kilencedik szintjéről. Kilenc év alatt feljöttünk a mínusz negyedikre”

gú, keresztény neveltetésű és a kereszténységét tartó ember vagyok. Mint ilyen, egyúttal a pozícióból adódóan a vezető értelmiségnek szükségszerűen tagja, meghívnak ebbe a körbe.

Az orvostársadalomnak mostanában meglehetősen feszült a viszonya a kormánnyal. A szeptemberi nagygyűlésről utólag azt mondta, hogy ott az orvosok nem fütyültek ki a kabinet képviselőit, de nehezen lehet másképp értelmezni a történeteket. Vannak sajtóorgánumok, amelyek kifejezetten a balhékeltesben érdekeltek, ők próbálták kiforgatni a szavaimat. Az, hogy volt méltatlankodás, belebeszélés, fütyögés, egyértelmű, de olyan kifütyülés nem volt, amilyen egy focimeccsen szokás. Mivel a

kormány üres kézzel érkezett, a felzúdulás szükségszerű, mértéken belüli volt. Ami viszont fontos, hogy nem volt botrány. Sikeres, de eredménytelen nagygyűlés volt.

Miért tartja sikeresnek? Nem sikerült elérniük semmit. Azért volt sikeres, mert a nyilvánosság előtt határozottan tud artikulálni a problémákat, amelyeket korábban a tárgyalásznál hiába mondtunk el számtalanszor. Ugyanakkor tény, h eredménytelen is volt, hiszen a meghívott vendégek nemh ígéretek nem hoztak, a feltett kérdéseinkre sem válaszol

Azóta hogy haladnak a tárgyalások?

Nehézkesen. A legsürgetőbb megoldandó probléma, amit a vagy tíz hónapja próbálunk megértetni a szaktárcával, h a nyugdíj mellett dolgozó munkavállalóinkat az érvér jogrendre hivatkozva kihasználják, és hátrányos helyze hozzák. Egyszerűen méltatlan, hogy miközben a portás, ül a fülkében, nyomkodja a sorompógombot, és közben a tévét, a 100 ezer forintból hazavisz 85 ezret, a vele egy agyonhajszolt, műszakozó, nehéz fizikai munkát végző n jó esetben 71 ezret.

ÉGER ISTVAN

1956-ban született Budapesten. Nős, öt gyermek édesapja. Háziorvostan- és fül-orr-gégész szakorvos. Harminc évig volt háziorvos, évtizedek óta és jelenleg is kivonuló mentőorvos. A Magyar Orvosi Kamarát 2003 óta vezeti, ez idő alatt folyamatosan végezte és végzi betegellátó tevékenységét.

**„Igenis
legyen büntetőjogi kategória
a paraszolvencia!”**

Ha ennyire elégedetlenek az állapotokkal, miért nem viszi az orvosokat utcára, miért nem sztrájkolnak?

A kamara nem szervezhet sztrájkot, és az utcára vonulás nem a mi stílusunk. Most megvolt a demonstratív fellépésünk, azt gondolom, ez elegendő volt. Egyelőre!

A nagygyűlés előtt azt mondta, hogy nem akar üres fenyegetéssel élni, de természetesen megvannak az eszközeik.

A következő másfél-két hónapban dől el, hogy milyen eszközökhöz folyamodunk. Ha a tárgyalások belátható időn belül nem hoznak eredményt, például felmondhatjuk az önként vállalt túlmunkát, aminek következtében több ezer orvos fog havonta több tíz órával kevesebbet dolgozni. Ezt nem lenne képes elviselni a rendszer. Persze nem ez a célunk, és nem is én, hanem a

kamara megfelelő testületei fognak dönteni, az eredményesség pedig a tagjaink személyes közreműködésén múlik.

Vannak azért pozitívumok is az egészségügyben. Ha csak az orvosokat vesszük, az ő bérük 2010 óta nyolcvankét százalékkal emelkedett.

Minden tisztelem az elmúlt évek intézkedéseire, ugyanakkor kifejezetten hergelő és irritáló, hogy a kormány a jelen és a jövő problémáinak megoldása helyett állandóan a múltra hivatkozik. Hadd érzékeltessem a helyzetünket egy hasonlattal: 2010-ben elindultunk a mélygarázs mínusz kilencedik szintjéről. Kilenc év alatt feljöttünk a mínusz negyedikre, ahol ugyanolyan sötét van, és ugyanúgy nincs levegő, mint öt szinttel lejjebb. Kétségtelen, hogy közelebb vagyunk az utcaszinthez, ahol talán egyszer majd meglátjuk a napvilágot, de engem ez nem tud vigasztalni.

Ezt hallván sokan azt gondolhatják, hogy az orvosok semmivel nem érik be.

Az, hogy végre-valahára 2016–2017-ben volt orvosi béremelés, örvendetes, de itt megrekedtünk. Tavaly tavasszal a kormány megígérte, hogy az emelés folytatódik, most, közel az év végéhez még mindig semmilyen konkrétumot nem tudunk. Egy orvos nem képes így tervezni, ráadásul Európa számtalan helyén tárt karokkal várják, és kiszámítható jövőképpel. A kamara a 900 ezer forintos kezdő szakorvosi minimális alapbér bevezetését akarja elérni. A magyar bírói kar bérezését vettük alapul, amelyről egyébként maga az igazságügy-miniszter nyilatkozta azt, hogy sürgős emelésre szorul. Cserébe viszont azt is mondjuk, hogy felszámoljuk a paraszolvenciát.

Mi alapján gondolja, hogy egy több évtizedes rendszert egyik napról a másikra meg lehet szüntetni?

Mostanra eljutottunk oda, hogy kimondhatjuk, letöröljük ezt a szégyenbélyeget, cserébe viszont becsületesen fizessék meg az orvosokat. 2022-ig rendezzük a béreket, megtiltjuk a paraszolvenciát, kialakulnak a munkavállalói rétegek, mindenki el tudja dönteni, hogy köz- vagy inkább magánellátásban dolgozik. Ugyanakkor fel kell tenni a kérdést, hogy a mindenkori döntéshozóknak vajon érdekük-e, hogy megszűnjön a paraszolvencia, ezáltal megszűnjön ez az orvoskart megosztó jelenség, és a jövőben egy egységes orvostársadalommal kelljen szembenéznünk.

Tegyük fel, hogy sikerül elérniük. Komolyan gondolja, hogy az orvosok elfogadják, hogy többé nincs paraszolvencia? Nem naivitás ez?

Nézze, ez valódi paradigmaváltás lenne. Szükségszerűen kell hozzá optimizmus, vagy ha tetszik, naivitás, de én inkább előkeltésnek mondanám. A szakma és a társadalom most beáll emögé, a gazdasági helyzet adva van hozzá. A bér rögzítésekor a kamara a kódexébe foglalja, hogy a paraszolvencia elfogadása a továbbiakban kiemelten súlyos etikai vétség. Igenis legyen büntetőjogi kategória a paraszolvencia! Onnantól kezdve elfogadják ítélni azokat, akik visszaélnék vele.

Miért van az, hogy a követelések akkor lesznek hangosak, amikor tisztújítás előtt áll a kamara?

Ezt határozottan vissza kell hogy utasítsam. 2003 óta változatlanul teszem a dolgom mindenfajta külső hatástól függetlenül, a testületi döntések alapján, a szükségszerűséget és az időszerepüket szem előtt tartva.

A kamarán belül sokan elégedetlenek a vezetéssel. A bels ellenzéknek számító Újratervezés csoport el akarja érni hogy végre valódi érdekképviseletük legyen az orvosoknál. Ha a társaságnak valóban ez lenne a célja, akkor vennék fáradságot, és megnéznék a kamara összes dokumentumát az előző húsz évből, és az alapján beszélnék a sajátjaként előadott célokról. A tizenkét pontjukban egyetlen olyan szerepel, amely némileg eltér az általunk megfogalmazott követelésektől. Ők azonnali béremelést akarnak, ami viszont nevetséges és irracionális. Lépésről lépésre kell haladni.

Ha lényegében ugyanazok a célok, akkor mi a bajuk velük? Mi soha nem mondtunk rosszat a csoportról. Megjegyeztem tőlük még senki nem vette a fáradságot, hogy az elnökséggel valódi párbeszédet kezdeményezzen. A problémát az jelen, hogy a kamara tagjaiként nem tartják be a játékszabályokat. Ha ugyanis valaki tenni akar a testületért, akkor a szabályoknak megfelelően kell magát megméretnie, nem pedig

„Joggal merül fel az aggodalom, hogy Kincses Gyula megválasztásánál pártpolitikai befolyás jelenik meg a kamarában”

trójai falóként bejönni a kamarába, és osztani a saját nével igazságát. Ráadásul kineveztek maguknak egy elnökjelöltet Kincses Gyula, a Gyurcsány-kormány államtitkái személyében, úgy, hogy még nincs is választási időszak.

Az miért zavarja, hogy köze volt a politikához? Ön Kőcsére jár, ő meg bizonyára Szárszóra ment korábban. Egy köztisztviselőnek az éppen regnáló politikai hatalom eredményt hozó párbeszédre kell törekednie. De ahogy beszélgetés elején utaltam rá, ez nem politizálás, hanem a politikai környezetben való működés. Nem keverem össze a pártpolitizálással, azzal, ha egy csoport olyan személyt akar a köztisztviselő élén látni, aki harminc év nem folytat orvosi tevékenységet, másfél éve lépett be a kamarába, miközben az egyik legerősebb ellenzéki párt vezetőjének kormányában töltött be államtitkári pozíciót, és a mai napig deklarálta együttműködik annak tagjaival. Ezzel akarva-akaratlanul egyetértett annak kabinetével a politikájával, amely következményesen kamaraellenes volt, a testületével szögesen ellentétes álláspontot képviselt, hagyta lepusztulni a magyar egészségügyet. Ezek után joggal merül fel az aggodalom, hogy egy ilyen jelölt megválasztásánál pártpolitikai befolyás jelenik meg a kamarában.

Ha ön marad az elnök, lesz együttműködés az Újratervezéssel?

Nekem a kamara működési szabályzatát kell betartanom. Ha bárkinek bármilyen ötlete van, megvitatom a megfelelő testületekkel. Ezt a csoportot viszont sem az alapszabály sem a kamaráról szóló törvény nem definiálja. Ha egyszer ők lesznek többségben, és változtatni tudnak a szabályokról azok alapján kell majd eljárni.